

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2015 M. BALANDŽIO 1 D. NUTARIMO NR. 325 „DĖL VALSTYBĖS IŠ DALIES KOMPENSUOJAMŲ BŪSTO KREDITŲ TEIKIMO IR SUBSIDIJŲ VALSTYBĖS IŠ DALIES KOMPENSUOJAMŲ BŪSTO KREDITŲ DALIAI APMOKĖTI TEIKIMO TVARKOS APRAŠO IR BANKŲ AR KITŲ KREDITO ĮSTAIGŲ ATRANKOS VALSTYBĖS IŠ DALIES KOMPENSUOJAMIEMS BŪSTO KREDITAMS TEIKTI TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO, VYRIAUSYBĖS 2001 M. BALANDŽIO 25 D. NUTARIMO NR. 472 „DĖL SAVIVALDYBĖS BŪSTO, SOCIALINIO BŪSTO NUOMOS MOKESČIŲ IR BŪSTO NUOMOS AR IŠPERKAMOSIOS BŪSTO NUOMOS MOKESČIŲ DALIES KOMPENSACIJOS DYDŽIO APSKAIČIAVIMO METODIKOS IR BAZINIO BŪSTO NUOMOS AR IŠPERKAMOSIOS BŪSTO NUOMOS MOKESČIŲ DALIES KOMPENSACIJOS DYDŽIO PERSKAIČIAVIMO KOEFICIENTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO, VYRIAUSYBĖS 2015 M. VASARIO 18 D. NUTARIMO NR. 177 „DĖL SOCIALINIO BŪSTO NUOMOS SUTARTIES PAVYZDINĖS FORMOS PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS PROJEKTO
(TAP-19-1334; 19-1333; 19-1332) (19-8279(2); 19-8280(2); 19-8282(2))**

2019-08-16 Nr. NV-2382

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Tikslas: Atsižvelgiant į priimtus Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pakeitimus, atitinkamai suderinti ir patikslinti įgyvendinamuosius teisės aktus.

Dabartinė situacija: Nuo 2019-09-01 įsigalioja Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pakeitimai, kuriais: sudarytos sąlygos savivaldybėms išsinuomoti būstą iš fizinių ir juridinių asmenų ir pernuomoti jį žmonėms, kuriems reikia socialinio būsto; numatytas savivaldybėms iš fizinių ar juridinių asmenų išsinuomoto būsto nuomos kainos kompensavimas (70-80 proc.) iš valstybės biudžeto; 20 proc. padidinta riba, iki kurios užtikrinama teisė į socialinį būstą ir kt.

Socialinio būsto nuomos 2019-07-31 laukė 10 420 asmenų (šeimų), buvo nuomojami 11 224 socialiniai būstai ir 14 395 savivaldybių būstai. Nuo 2019 m. pradžios išnuomoti 629 socialiniai būstai. Būsto nuomos mokesčio kompensacijos 2019 m. I pusmetį buvo mokamos 1 867 asmenims (panaudota apie 0,5 mln. eurų).

2018 m. valstybės iš dalies kompensuojamus būsto kreditus gavo 662 asmenys (šeimos). 2018 m. subsidijoms mokėti panaudota 3,3 mln. eurų.

Esmė, nauda:

1. Vyriausybės 2015 m. balandžio 1 d. nutarimo Nr. 325 pakeitimais (nuo 2019-09-01):

- nustatoma, kad kredito davėjui SADM moka 30 eurų administravimo užmokestį per metus už kiekvieną suteiktą kreditą ir šį užmokestį kasmet indeksuoja, atsižvelgiant į vartotojų kainų indeksą, o kreditų ir subsidijų apskaita nuo 2021 m. sausio 1 d. tvarkoma naudojantis Socialinės paramos informacine sistema (iki to laiko bus išplėstas jos funkcionalumas);
- Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo ir subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikimo tvarkos aprašas išdėstomas nauja redakcija, nes įstatyme pakeista institucija, nustatanti teisę į paramą būstui įsigyti (buvo savivaldybės vykdomoji institucija, o dabar yra savivaldybės administracija);

- atsisakoma Bankų ar kitų kredito įstaigų atrankos valstybės iš dalies kompensuojamiems būsto kreditams teikti tvarkos aprašo, nes būsto kreditus galės teikti visi kredito davėjai, įrašyti į viešąjį kredito davėjų sąrašą ir su SADM ar jos įgaliota institucija sudarę sutartis dėl kreditų teikimo. Šiuo metu valstybės iš dalies kompensuojamus būsto kreditus teikia 13 kreditų davėjų (3 bankai ir 10 kredito unijų), atrinktų 2018 m. Atsisakius bankų atrankos, daugiau kredito davėjų galės teikti kreditus ir tai leis asmenims (šeimoms) pasirinkti kredito davėją, kuris siūlo palankiausias skolinimosi sąlygas.

2. *Vyriausybės 2001 m. balandžio 25 d. nutarimo Nr. 472 pakeitimais (nuo 2019-09-01):*

- atsisakoma konkretaus rinkos pataisos koeficiento intervalo (dabar nuo 1,2 iki 3,5), kuris taikomas apskaičiuojant savivaldybės būsto nuomos mokestį, numatant, kad savivaldybės taryba užtikrina, kad nuomos mokesčio dydis neviršytų maksimalios rinkoje nuomojamo būsto nuomos mokesčio kainos. Tai leistų savivaldybėms ne socialinių būstų nuomos kainas padidinti iki rinkos kainų.
- atsisakoma perteklinio teisinio reglamentavimo (kad savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės biudžeto sąskaita sumažinti socialinio būsto nuomos mokestį arba nuo jo atleisti), nes jis įtvirtintas Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme.

3. *Vyriausybės 2015 m. vasario 18 d. nutarimas Nr. 177 pripažįstamas netekusiu galios*, nes Socialinio būsto nuomos sutarties pavyzdinę formą pagal įstatymą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektai atitinka Vyriausybės programos nuostatas, susijusias su socialinio būsto fondo plėtra ir sąlygų gauti būsto nuomos mokesčio kompensacijas sudarymu.

Derinimas: Projektai be pastabų suderinti Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos statistikos departamentu ir Lietuvos banku. Įvertintos Finansų ir Teisingumo ministerijų pastabos.

Argumentai dėl Teisingumo ministerijos pastabos (dėl nuostatos duomenis tvarkyti Socialinės paramos šeimai informacine sistemoje įrašymo ir įsigaliojimo nuo 2021-01-01), į kurią atsižvelgta iš dalies, pateikti derinimo pažymoje.

Dalykinio vertinimo išvada:

Atkreiptinas dėmesys, kad siūlomas Vyriausybės 2001 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 472 patvirtintos Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomos mokesčių ir būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodikos 6 punkto pakeitimas (*kai savivaldybės būsto (išskyrus socialinį būstą) nuomos mokesčio dydžio apskaičiavime atsisakoma rinkos pataisos koeficiento intervalo (nuo 1,2 iki 3,5) ir numatoma, kad jį nustatydamas savivaldybės taryba užtikrina, kad nuomos mokesčio dydis nebūtų didesnis už toje savivaldybės teritorijoje maksimalią rinkoje nuomojamo būsto nuomos mokesčio kainą*) nesusijęs su Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pakeitimais, todėl siekiant Vyriausybės sprendimų pagrįstumo prašytume pagrįsti šio siūlymo būtinumą, tikslingumą ir poveikį.

Teikiamus projektus siūlome **svarstyti tarpinstituciniame pasitarime** ir patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019-08-14 išvadoje Nr. NV-2373 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

, tel. , el. p.